

EL FRUIT DE L'ESPERIT EN LA VIDA QUOTIDIANA

FRA JACINT DURAN

M'AGRADA

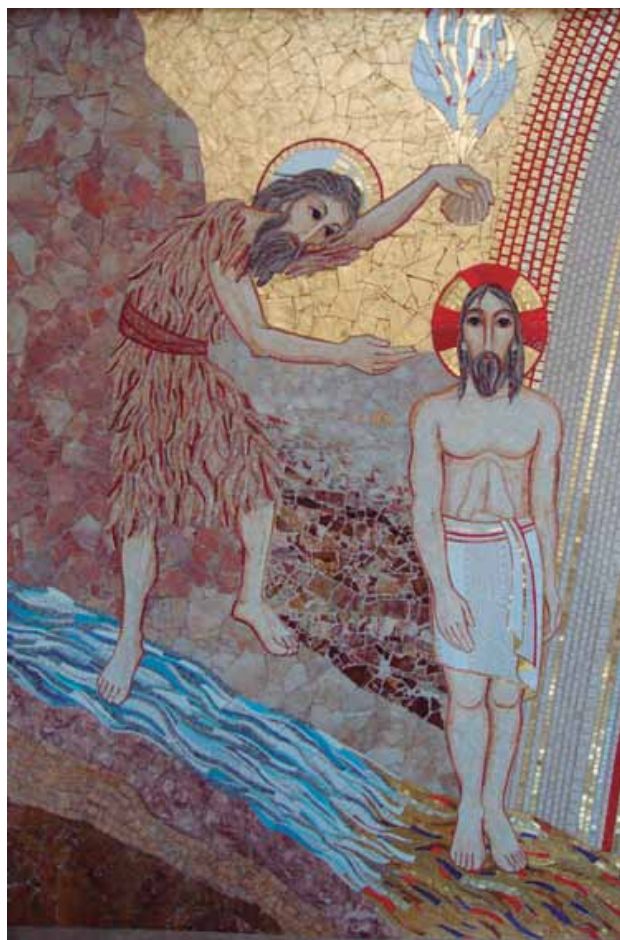
La primera cosa que vull confessar és que no tinc facebook. Malgrat que no en tinc, vull fer-ne referència. Tinc un blog i allà es dona l'opció de poder fer algun comentari si alguna persona ho vol. Ja fa dos anys i només he rebut dos comentaris que no tenen res a veure amb el que jo havia escrit. En canvi, quan un té el facebook, hi ha un botó que posa "M'agrada", i això funciona. Haver d'escriure quina és la teva opinió costa més però fer clic al "M'agrada", funciona millor, i és més fàcil.

I em pregunto: ¿Per què hem elegit la paraula "M'agrada"? Un pot dir "això m'agrada" i, malgrat tot, ser fals. Em pot agradar molt que hi hagi pau al món però això no existeix. El "M'agrada" i la veritat no necessàriament es corresponen. Per altra banda, una cosa que em desagrada pot ser una cosa que funcioni bé. La paraula "M'agrada" és molt relativa i no expressa la totalitat de les coses que són bones i veritables. A vegades ens agraden coses que no funcionen bé o que són nocives o dolentes.

Tenim al convent un frare que és metge, fra Vicenç. Ell sempre diu: "Si una cosa et ve de gust, t'ha d'anar bé". Agradar i que et vingui de gust no és el mateix. Una cosa que t'agradi no vol dir que et vingui de gust en aquell moment. Per exemple, en aquests dies de Nadal a vegades hi havia torrons, polvorons o coses que m'agraden però que no em venien de gust, ja estava tip, i me les acabava menjant. Per tant, a

una persona li pot agradar una cosa, però pot ser que no li vingui de gust, i també pot ser que no li vagi bé. Crec que saber distingir i matisar les coses és important, i més a nivell del que ara estem parlant, de l'Esperit Sant.

Quan parlem de l'Esperit estem parlant del que sentim, del que ens agrada, del

que ens mou, però hem d'anar en compte. Certament que Sant Ignasi de Loiola té una frase molt coneguda que diu: "El que omple i satisfà l'ànima no és saber molt sinó sentir i assaborir les coses internament". El sentir i assaborir és el que satisfà l'ànima, el que porta l'ànima endavant, el que fa créixer l'espiritualitat. Dostoievski diu: "La bellesa és el que salvarà el món". S'ha de sentir, assaborir i discernir.

Però, també és cert que a vegades allò que em desagrada em pot portar la vida, no n'hi ha prou amb el que m'agrada. Per tant, quan sant Ignasi diu "el que omple i satisfà l'ànima no és saber molt sinó sentir i assaborir les coses internament", no es pot treure del context. Ell parlarà de tot el seu procés espiritual, en el qual hi entren molts altres sentiments espirituals interns. Saber discernir l'Esperit significa endinsar-se en tot un món de sentits i sentiments que normalment no hi estem posats. I amb el "M'agrada", encara que és una cosa important, no n'hi ha prou.

En aquest sentit Pascal té una frase coneguda que diu: "Hi ha raons del cor que la raó no entén", i és veritat. Hi ha raons profundes de l'ànima, del cor, que la raó no entén, però, també podem dir que hi ha raons de la ment que el cor no entén. Per tant, cal anar en compte, perquè hi ha raons que la raó entén i que el cor no entén. Això no ho diu Pascal. ¿Què vull dir amb això? Que quan ens endinsem a nivell de la fe cristiana, Déu té dues mans, i les dues han d'actuar. Una és el que jo sento i assaoreixo interiorment, l'Esperit, però també hi ha la seva Paraula que també té les seves raons. Hi ha l'Esperit i hi ha la Paraula. Hi ha l'Esperit i Jesucrist. No simplement el que surt de dintre pot ser interpretat com l'Esperit Sant. La gran novetat del cristianisme és que l'Esperit Sant és discernit, acollit i comprès a partir del seguiment de Jesucrist.

L'ESPERIT SANT EN ELS EVANGELIS

a) L'Esperit, poder que allibera

Als evangelis sinòptics, malgrat que l'Esperit Sant hi tingui un lloc central i vital, quan ens apropem a Jesús veiem que poquíssimes vegades Ell parla de l'Esperit Sant. Al començament de l'Evangeli de Sant Marc, que és l'Evangeli que primer es redactà, es diu: "Començament de l'evangeli de Jesús, el Crist, el Fill de Déu". I més endavant concreta quin és aquest "evangeli", paraula que es reservava com a proclamació d'una victòria militar. La paraula "Evangeli" era la proclama d'una victòria. ¿I quina és aquesta victòria, aquest anunci joios? Marc ho aclareix més endavant, a través de les paraules de Joan el Baptista. Joan diu així: "Jo us he batejat amb aigua, però Ell us batejarà amb l'Esperit Sant". Sant Mateu i sant Lluc afegeixen "amb Esperit Sant i amb foc". Per tant, ¿quina és la bona notícia? Jesús, que ens batejarà en l'Esperit Sant. Poc després Jesús anunciarà: "El Regne de Déu és enmig vostre" com una ressonància d'aquesta promesa.

Jesús, en els sinòptics, parla poques vegades de l'Esperit Sant. Però en una d'elles, la més important, es mostra molt dur. És el capítol tercer de Sant Marc, quan a Jesús li diuen que la seva mare i els seus parents el venen a buscar perquè creuen que està boig. Li diuen a Jesús: "Aquí fora hi ha la teva mare i els teus germans". I Jesús, diu: "¿Qui és la meva mare, qui són els meus germans?", i mirant al seu entorn diu: "Aquells que fan la voluntat de Déu són el meu germà, la meva germana i la meva mare". I entremig hi ha la crítica més forta que adrecen a Jesús, quan els fariseus, els lletrats i els savis diuen: "Aquest home treu els dimonis pel poder de Beelzebul". I aquí hi ha l'afirmació de Jesús sobre l'Esperit Sant, segurament la més dura que fa en tots els evangelis. Diu: "Us asseguro que tot serà perdonat als homes, els pecats i

treu el mal del món: amb la força de l'Esperit Sant. Per això dirà: Heu blasfemat no contra mi, sinó contra la força amb la qual jo actuo, que és l'Esperit Sant que l'heu confós amb Beelzebul. Aquest és el punt que vol subratllar.

b) Som una casa

Segona cosa que vol dir el text: Jesús no està sol, està rodejat de la seva nova família. Serà possible discernir l'Esperit Sant a través de la nova família que Jesús constitueix, aquells que estan al seu entorn, que l'escolten i compleixen la voluntat de Déu. Aquest és el lloc on l'Esperit Sant serà escoltat i acollit, no individualment, sinó a través de la seva nova família, la nova família de Jesús, la comunitat de Jesús. Aquesta és la família que l'Esperit Sant ha convocat a través de Jesús.

totes les injúries que hagin proferit; però el qui injuria l'Esperit Sant no tindrà mai perdó: és reu de pecat etern". Són unes paraules molt dures. Jesús parla molt poques vegades de l'Esperit Sant, però per a Ell és molt important, és central. I fixeu-vos en una cosa del text. L'estan criticant a ell, estan dient "aquest treu els dimonis pel poder de Beelzebul" i Jesús no s'ofèn. Ell s'enfada no perquè l'estan injuriant a Ell, sinó que estan injuriant l'Esperit Sant. Els contraris diuen que treu el dimoni pel poder del dimoni i per això la injúria no va contra Jesús sinó contra el poder pel qual treu els dimonis: l'Esperit Sant. Això provoca la reacció dura de Jesús. I d'aquí es desprèn que Jesús és el portador de l'Esperit Sant pel poder del qual treu els dimonis. Jesús és aquell del qual l'Esperit Sant ha pres possessió. Més encara, és a través del qual l'Esperit Sant actua. Jesús és conducte de l'Esperit Sant. Per tant, Jesús està mostrant amb quina força

Hi ha una altra cosa en el text que voldria subratllar. Em fa l'efecte que Jesús té al cap una visió de la persona humana ben concreta. L'home és com una casa. Tu, jo, nosaltres som una casa. L'Evangeli ho descriu en un altre passatge que sant Francesc va citar: "Quan l'esperit immund ha sortit de l'home, vaga pels ermots buscant repòs i, no trobant-ne, diu: «Me'n tornaré a casa meua, d'on he sortit». Hi va i la troba escombrada i endreçada. Llavors se'n va i pren amb ell set altres esperits pitjors que ell, hi entren i s'hi queden; i l'estat darrer d'aquell home esdevé pitjor que el primer". La persona humana, cada persona és com una casa, nosaltres som una casa. I no n'hi ha prou amb buidar-la de mals i asserenar-la, sinó que el que és més important és preguntar-se qui l'habita. ¿Amb qui parlo jo? El nostre interior és un continu parlar. ¿Amb quins esperits estic parlant? En definitiva, estem fets per a relacionar-nos, per

a parlar amb Jesucrist. Si hi ha algú altre, el que estem fent és un guirigall en el nostre interior, i el nostre interior està habitat per esperits immunds, com diu l'evangeli. Per tant, la imatge que té Jesús de la persona humana és la d'una casa, una casa habitada, o per la manera de pensar dels homes o per l'Esperit.

c) L'esperit d'aquest món

La manera de pensar dels homes és una concreció del Maligne (per fer servir un llenguatge de l'evangeli). M'explico. Quan Jesús pregunta: “¿Qui diuen els homes que sóc jo?”, finalment pregunta: “I vosaltres, ¿qui dieu que sóc?”. Sant Pere respon: “Vós sou el Messies” i Jesús ho corrobora dient-li que això li ha revelat el seu Pare celestial. Però quan Jesús continua dient-li que el Fill de l'home serà entregat i crucificat, llavors sant Pere respon que això no li pot passar a Ell. ¿Com reacciona Jesús? Li diu: “Fuig d'aquí, Satanàs, perquè no penses com Déu sinó que penses com els homes”. Per tant, pensar com els homes, pensar en el “políticament correcte” que ha anat canviant a través dels segles, això és pensar com els homes, com Satanàs. “Fuig d'aquí, Satanàs!” És la manera de no pensar com Déu. És el que diu Chesterton una i altra vegada: “La fe fa possible a l'home de no ser una simple còpia del seu temps”.

d) Cor i Esperit

I, finalment, hi ha un altre punt de l'evangeli que volia subratllar. L'evangeli de sant Marc és el més auster de tots, i amb tot, és el que parla més dels sentiments de Jesús. I un pensaria que si parla dels sentiments de Jesús, parlaria sovint del cor de Jesús. Doncs no. Quan l'evangeli de sant Marc parla del cor, normalment està parlant del cor dels enemics de Jesús. Parla d'un cor que és cec, que és ofuscat, que està lluny de Déu, que no reconeix Jesucrist. Quan

l'evangeli de Marc parla de “cor”, està parlant del cor dolent de les persones. En canvi, quan parla de la interioritat de Jesús, no fa servir la paraula “cardia”, cor, sinó “pneuma”, esperit. Per tant, quan Jesús coneix, segons l'evangeli de Marc, coneix en el seu esperit; quan Jesús es commou, es commou el seu pneuma, el seu esperit. És com si l'evangeli de sant Marc ens digués que la interioritat de Jesús és l'esperit, o millor, l'Esperit Sant. Més encara, el principi de l'evangeli de sant Marc diu: “Jo batejo amb aigua, vosaltres sereu batejats amb l'Esperit Sant”. Per tant, igual que Jesús és habitat per l'Esperit Sant, la gran promesa per a nosaltres és ser habitats per l'Esperit Sant. Amb paraules de Jesús, aquell que està habitat per un que és fort, només el podrà treure fora un altre de més fort, que és l'Esperit Sant. És l'acompliment del text d'Ezequiel: “Tauré de vosaltres aquest cor de pedra –dieu el Senyor– i us en donaré un de carn. Posaré el meu esperit en les vostres entranyes i us faré caminar en els meus manaments i observar la meva llei”. Per tant, el que diu l'evangeli de Marc és que Jesús és el portador en el qual l'Esperit Sant ha davallat i ha pres possessió, i també n'és el transmissor. I aquesta transmissió de l'Esperit Sant, segons el context, només pot ser possible per la convivència amb la família de Jesús i tenint com a punt de discerniment a Jesús mateix que és el que ens precedeix i ens encamina.

L'ESPERIT SANT I SANT FRANCESC

I, per acabar, he agafat textos de Sant Francesc per mostrar com va actuar l'Esperit en ell en l'inici, en la seva conversió. Els he dividit en tres moments:

Primer moment: l'amargor

Una cosa que impressiona quan un llegeix els textos antics sobre sant Francesc és veure que ell, al principi, no va buscar Déu. La seva conversió no va ser fruit d'una

sobte, es va quedar clavat. No es podia moure. Més tard va dir a un amic que ni que l'haguessin tallat a trossos no podia moure's de la profunda dolçor que experimentava en aquell moment.

Tercer moment: immediatament

Només sabem el que fem, diu sant Francesc. Amb els dos primers moments que hem descrit no n'hi ha prou. Sant Francesc, quan descriu en el seu Testament, al final de la seva vida, com va començar la seva vocació, parla d'un tercer moment. Diu en el seu Testament: "Quan jo estava en pecats em repugnava molt veure leprosos. El Senyor m'hi conduí, vaig fer misericòrdia amb ells i allò que m'era amarg se'm convertí en dolçor de l'ànima i del cos".

Fixeu-vos, en els dos primers punts sant Francesc és passiu, és Déu qui actua, és Déu qui el cerca, és Déu qui el sedueix. ¿Però, com comença realment el seu camí? Quan ell és capaç, a partir de l'acció de Déu, d'actuar, de concretar en l'ara i aquí allò que ha sentit. Els

evangelis diuen sovint la paraula "immediatament"; el que succeí en sant Francesc fou una concreció d'això. "Em repugnava veure leprosos, però el Senyor m'hi conduí i jo vaig fer misericòrdia". En aquell moment comença el seguiment i, per tant, comença el camí de conversió i l'Esperit pot habitar en Francesc. Allò que era amarg se li converteix en dolçor.

Francesc dirà que "hem de fer un estatge i un sojorn per a Déu" i que "sobre totes les coses hem de desitjar tenir l'Esperit del Senyor i la seva santa operació". Som un sojorn, una casa on ha d'habitar-hi l'Esperit i deixar que operi en nosaltres, i no ho farà sense nosaltres.

recerca espiritual, sinó que Déu –Celano cita aquí a Osees– va posar-se enmig del seu camí, el va sembrar d'espines i li va fer un mur, no de dolcesa sinó que, tal com ens transmeten les fonts antigues, "li va injectar angoixa a l'ànima i malestar en el cos". És a dir, al principi l'Esperit no actua amb mans de seda, sinó que a vegades l'angoixa i la desesperació són el fibló de l'ànima que li recorda que està feta per a Déu. Sant Francesc comença així.

Segon moment: la dolcesa

Després ell mateix explicarà, i les fonts antigues ho guardaran, com un dia que havia sortit de festa amb els amics, de